

Rituál záchrany budoucnosti

Rozhodnutí otevřít výstavní prostory nejmladším tvůrcům, kteří aspirují na to stát se umělci, je pro instituci krok, jehož cestu buduje odvaha, důvěra, ale především zvědavost a touha nahlédnout, kam se současné umění vlastně ubírá.

Galerie města Pardubic, která disponuje výstavními prostory v Příhrádce, se na takovou cestu vydala a projektem *Screengazer a požár na obloze* se tak rozhodla představit široké veřejnosti způsob práce v tvůrčích médiích těch nejmladších autorů v podobě koncepčně vedeného klauzurního výstupu ve spolupráci s Centrem audiovizuálních studií FAMU. Kromě exkurze do čerstvého uvažování o reflexi vybraných témat skrze audiovizuální prostředky přináší spolupráce právě s CAS vzhled do problematiky naší společnosti neodmyslitelně každodenní: vztah k virtuální realitě, digitálním médiím a komunikaci skrze ně a v neposlední řadě i vztah k prostředkům /prostředníkům této komunikace.

Experimentální audiovizuální prostor

CAS je badatelským a pedagogickým pracovištěm zajišťujícím teoretické a historické předměty primárně v oblasti kinematografie. Soustředí se tedy především na film, video a pohyblivý obraz a jeho rozšířené podoby či obměny. Znamená to tedy, že by divák mohl při návštěvě klauzurní výstavy studentů tohoto oboru očekávat místnost plnou monitorů, projektorů, mobilních telefonů a dalších obdobných zprostředkovatelů audiovizuálního výstupu. Správný žák je ale ten, který předčí svého učitele. Takové překvapení musel nejednou Ondřej

Vavřeka, který CAS vede a je spolu se Šárkou Zahálkovou kurátorem výstavního projektu, zažít. Přestože se kurátorská dvojice ve světě obklopeném audiovizuálními výstupy pohybuje s každodenní běžností, vyústění jednotlivých vystavených prací bylo překvapivou zkušeností nejen pro ně, ale i pro návštěvníka. Představa audiovizuální tvorby, ve které je již právě technologie ač základem, ale již pouhým fragmentem, je zprávou o vztahu studentů k vybranému oboru a jejich vnímání jej. Obava z neporozumění současného vizuálního jazyka se tak neprohloubila v pravém slova smyslu. Nastala v souvislosti s určitou tendencí podstatu oboru bojkotovat a právě tím vlastně sdělit nejen úzkou provázanost studenta s jeho vybraným oborem, který mu po několikaleté věnování svou intelektuální, mentální i tvůrčí pozornost, ale především rozkryla obavu studenta samého z neuchopitelnosti a fluidnosti audiovizuálního světa, kterému chybí možnost pevnějších hmatatelných hranic. Množství výstupů tak překvapivě ukazuje výslednou několikaletou myšlenkovou práci s minimálním vkladem audiovizuálních prvků, navrací se k bazálním zvukovým výstupům produkovaným pouhým hlasem, vystavuje fragmenty sesbírané z živé i neživé přírody reálného světa – snad aby ukázala na únavu a bezvýchodnost člověka definovaného fyzickým tělem a pěti smysly dlouhodobě pobývat pouze ve světě virtuálním. Výstava tedy skutečně předkládá i v případě studentů CAS trendy v podobě návratu ke kořenům, adorace přírody a přestože je na výstavě nejeden monitor zastoupen, občas nezafungoval dle původního záměru. Člověk je digitálním audiovizuálním světem unaven, příroda vítězí.

A kdo je to ten Screengazer?

Sedí v kokpitu přítomnosti, řídí, vysílá a hledá ten požár, ve kterém hoří zvuk. Nejednoznačná postava či tendence, která název výstavy zaštiťuje a vtahuje tak návštěvníka do světa nejrůznějšího imaginativního rozměru, ve kterém ale nechybí nuly a jedničky, přestože jsou pěstovány na zemině. ∞

Screengazer a požár na obloze
GAMPA (Příhrádka 5, Pardubice)
17. 7. – 20. 9.

Tajemství hyalitového skla

Černý hyalit je velmi zvláštní skleněný materiál – pevný, velmi tvrdý a i v nejtenčím střípku zcela neprůsvitný. Jde o původní český vynález hraběte Georga F. A. Buquoye z roku 1816, který od svého vzniku až dodnes probouzí zájem a jítří fantazii tajemstvím výrobního postupu.

Dobu své největší slávy prožívalo toto černé lesklé sklo v první polovině 19. století, kdy bylo vyráběno ve velkém množství jak v užitkové, tak velmi luxusní podobě. Je spojeno neodmyslitelně s regionem jihočeských Novohradských hor, kde se vyrábělo přibližně v původní podobě až do přelomu 19. a 20. století. Během této doby prošlo mnoha proměnami, které zachycuje výstava v reprezentativním výběru.

Mezi exponáty je zastoupena více jeho vytříbeně elegantní a luxusní podoba spojená s vázami, číškami, flakóny, talíři či šálky s podšálky na kávu a čaj, které jsou zdobené brusem, vyzlacovanou rytinou, matovanými plochami a především malbou zlatem. Stylově tyto nádherné černé předměty vycházejí z biedermeieru a později se do něj promítají ohlasy druhého rokoka, neopominutelná je pak inspirace čínskými motivy. V menším souboru je ve výstavě zastoupeno také užitkové hyalitové sklo v podobě lékárenských dóz a lahví, které byly mimořádně účelné pro uchovávání materiálů citlivých na světlo. Předměty ve výstavě pocházejí převážně ze soukromých sbírek a část ze sbírek klatovského muzea, naprostá většina z nich se představuje veřejnosti úplně poprvé. V pátek 2. října 2020 od 17 hodin se bude konat komentovaná prohlídka spojená s přednáškou Hyalitové sklo a tajemství jeho výroby s PhDr. Jitkou Lněničkovou, více info na www.pask-klatovy.cz. ◉

Tajemství hyalitového skla
Pavilon skla Klatovy (Hostašova 917, Klatovy)
26. 8. – 22. 11.

